

Αθήνα, 31/01/2023

Ανακοίνωση για την ατομική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών

«Για πρώτη φορά μετά από 41 χρόνια, ξεκινά οριζοντίως η ατομική αξιολόγηση εκπαιδευτικών, ένα κομβικό εργαλείο βελτίωσης των εκπαιδευτικών μας, των εφοδίων που προσφέρουμε στα παιδιά μας, της εκπαίδευσης συνολικά»,

N. Κεραμέως

Η δημόσια δήλωση της Υπουργού Παιδείας σχετικά με τη φερόμενη ως ατομική «αξιολόγηση» του εκπαιδευτικού που πρόκειται άμεσα να εφαρμοστεί, φανερώνει, δυστυχώς, από τη μία την εσκεμμένη άγνοιά της για το τι συμβαίνει **όλα αυτά τα χρόνια στην εκπαίδευση όπου οι σύλλογοι διδασκόντων με παιδαγωγικά εργαλεία και κριτήρια στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής λειτουργίας αποτιμούν, αξιολογούν και βελτιώνουν τη δουλειά τους με μοναδικό γνώμονα τον εξοπλισμό των μαθητών με τα απαραίτητα γνωστικά εφόδια** υπό την διαχρονική απουσία πραγματικής στήριξης από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. και από την άλλη την επιστημονική πλάνη στην οποία βρίσκεται η ίδια και το επιτελείο της σχετικά με το τι θεωρεί πως είναι η αξιολόγηση. Γιατί, το να νοσταλγείς, όπως τεκμαίρεται, τον «επιθεωρητισμό» που τόσα δεινά προξένησε στην εκπαίδευση είναι τουλάχιστον ατυχές.

Η πεισματική άρνηση για διάλογο με την εκπαιδευτική κοινότητα στην κατεύθυνση της αναζήτησης των βέλτιστων τρόπων στήριξης και ενίσχυσης του εκπαιδευτικού έργου οδήγησε στους **νόμους 4692/20 και 4823/21 που προκρίνουν την ενίσχυση της ατομικότητας και ενδυνάμωση της δικαιοδοσίας των μονοπρόσωπων οργάνων αφυδατώνοντας το σχολείο από τις συλλογικές, δημοκρατικές και παιδαγωγικές του λειτουργίες**. Τώρα, με μια κίνηση προεκλογικού εντυπωσιασμού ότι, δήθεν, τήρησε τις προεκλογικές δεσμεύσεις του 2019, επιβάλλει «αξιολόγηση» των εκπαιδευτικών με αντιεπιστημονικές μεθόδους και στοχεύσεις, στο... «παρά πέντε» πριν τις εκλογές, βυθίζοντας ακόμη περισσότερο τις σχολικές μονάδες στη ζοφερή, γραφειοκρατική, αντιπαιδαγωγική καθημερινότητα που διαμορφώνει με τις τραγικές αποφάσεις της.

Ως Δημοκρατική Ανεξάρτητη Κίνηση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχουμε διαχρονικά σταθερή θέση απέναντι στο ζήτημα της αξιολόγησης, χωρίς να τοποθετούμαστε συγκυριακά ή ευκαιριακά, και τελικά αισθανόμαστε δικαιωμένοι γι' αυτή μας τη στάση (άλλωστε οι περισσότερες προτάσεις μας υιοθετήθηκαν στην απόφαση της Δ.Ο.Ε. για την αξιολόγηση στην 88^η Γ.Σ. του Κλάδου). **Η Δ.Α.Κ.Ε./Π.Ε. από την ίδρυσή**

της μέχρι και σήμερα ποτέ δεν αρνήθηκε την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Έχουμε ταχθεί, ξεκάθαρα, υπέρ μιας παιδαγωγικής, ανατροφοδοτικής και βελτιωτικής αξιολόγησης με βάση τις αρχές της παιδαγωγικής επιστήμης η οποία δεν θα έχει καμία σχέση με την υπηρεσιακή και μισθολογική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και δεν θα δημιουργεί συνθήκες για την οποιασδήποτε μορφής «τιμωρία» τους. Μιας παιδαγωγικής διαδικασίας συνεχούς ενίσχυσης και αποτίμησης του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, με ρόλο διαγνωστικό και παρεμβατικό, που αναλύει την υφιστάμενη κατάσταση, στοχοθετεί, προγραμματίζει δράσεις και ενέργειες, τις εφαρμόζει στην πράξη και στο τέλος διαπιστώνει τον βαθμό εκπλήρωσης των προγραμματισμένων στόχων καθώς και την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν. Φυσικά η **αξιολόγηση διαφέρει από μια διαδικασία λογοδοσίας και ελέγχου η οποία επικεντρώνεται και εξαντλείται σε διαπιστώσεις**, όπως πράττει η «αξιολόγηση» των νόμων 4692/20 και 4823/21.

Ειδικότερα όταν αναφερόμαστε στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών θα πρέπει:

- ✓ **Το αξιολογικό σύστημα να είναι αντικειμενικό, σαφές, να εμπνέει εμπιστοσύνη** και να μην αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο σύνδεσής του με την «κατηγοριοποίηση» (και ανάλογα με αυτήν οικονομική στήριξη) των σχολικών μονάδων και ανάλογα με τη μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη των εκπαιδευτικών.
- ✓ **Τα πρόσωπα που θα στελεχώνουν τους κύριους φορείς αξιολόγησης να είναι κατάλληλα επιμορφωμένα**, ώστε να διασφαλίζεται η επιστημονικότητα των αρχών, μεθόδων και διαδικασιών που θα χρησιμοποιούνται. Το εκπαιδευτικό έργο, συνεχώς, να ενισχύεται και να αποτιμάται, με μοναδικό στόχο τη βελτίωσή του, από τον σύμβουλο εκπαίδευσης, ο οποίος θα πρέπει να έχει στον τομέα ευθύνης του τόσες σχολικές μονάδες όσες θα του επιτρέπουν τη συχνότατη επαφή με τους εκπαιδευτικούς με στόχο την απάλειψη των, ενδεχόμενων, αδυναμιών καθώς και την ενίσχυσή τους με επιμορφωτικές δράσεις.
- ✓ **Ο Διευθυντής του σχολείου και ο Σύλλογος Διδασκόντων να συνεργάζονται** στο πλαίσιο τακτικών μηνιαίων συνεδριάσεων αποτίμησης και βελτίωσης του συνολικού εκπαιδευτικού έργου και καλύτερης οργάνωσης των διοικητικών διαδικασιών σε επίπεδο σχολικής μονάδας.
- ✓ Παράλληλα και ταυτόχρονα με τη διαδικασία αξιολόγησης **να δημιουργηθεί ένα σταθερό σύστημα στήριξης, επιμόρφωσης, επαγγελματικής ανάπτυξης των**

εκπαιδευτικών (που εδώ και χρόνια μετά την κατάργηση της μετεκπαίδευσης και της χορήγησης εκπαιδευτικών αδειών αλλά και το σταμάτημα κάθε κεντρικά σχεδιασμένης επιμορφωτικής δράσης απουσιάζει παντελώς) στην κατεύθυνση της υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του ίδιου του εκπαιδευτικού.

- ✓ **Η αξιολόγηση να είναι αξιολόγηση ΟΛΩΝ των παραγόντων της εκπαιδευτικής διαδικασίας** (πρώτιστα της πολιτείας - οι ελλείψεις, μέχρι τραγικές συχνά, υποδομές των σχολείων, η δυσκολία να κάνεις μάθημα με 25+ παιδιά στην τάξη, οι οροφές που πέφτουν και οι πλημμυρισμένες αυλές, οι κρύες αίθουσες...) με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης.

Αυτό που επιβάλλει η πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. δεν έχει καμία σχέση με όλα τα παραπάνω. Δεν έχει καμία σχέση με την παιδαγωγική επιστήμη και τις αρχές της. **Πρόκειται για ένα μοντέλο ελέγχου στηριγμένο σε ιεραρχικές και εξουσιαστικές σχέσεις** (οι «ανώτεροι» αξιολογούν τους «κατώτερους») και μπορεί (ή επιδιώκει;) **να ανατρέψει το συλλογικό, συνεργατικό κλίμα που αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο στη λειτουργία κάθε εκπαιδευτικής μονάδας**. Με παντελή έλλειψη αγάπης και ειλικρινούς ενδιαφέροντος για το δημόσιο σχολείο, τους μαθητές και... φυσικά τους εκπαιδευτικούς στήνει (μετά και την τελευταία Υ.Α.) έναν, σκόπιμα, θολό μηχανισμό πέραν των 60 αξόνων - κριτηρίων - πεδίων, που ανά πάσα στιγμή θα μπορεί να αξιοποιηθεί για να κατατάξει, να ελέγξει και να χειραγωγήσει εκπαιδευτικούς – γρανάτζια ενός συστήματος δίχως καμία παιδαγωγική στόχευση. **Ο όρος αξιολόγηση έχει εργαλειοποιηθεί πολιτικά από την πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. και παρουσιάζεται ως αυτοσκοπός - πανάκεια.**

Δεν μπορούμε, με βάση την παιδαγωγική επιστήμη να αποδεχτούμε τη λογική που κατά κόρον προβάλλεται στον δημόσιο διάλογο και ισχυρίζεται πως μόνο ότι μπορεί να μετρηθεί μπορεί να αξιολογηθεί και να βελτιωθεί. Είναι αντιεπιστημονική και επικίνδυνη λογική που βάζει στο επίκεντρο μόνο ποσοτικά δεδομένα και όχι ποιοτικά που είναι και το κυρίαρχο συστατικό στοιχείο της διδακτικής πράξης. Διδασκαλία είναι πολλά περισσότερα από την απλή μετάδοση γνώσεων και τη δημιουργία ενός «δήθεν» υποδειγματικού σχεδίου μαθήματος.

Είναι σαφές πως **με την εφαρμογή της συγκεκριμένης ατομικής αξιολόγησης, η κατάσταση στα σχολεία θα γίνει ακόμη χειρότερη γιατί το άγχος, η πίεση, η γραφειοκρατία, οι ασφυκτικά πιεστικοί χρόνοι θα πολλαπλασιαστούν.** Αντί να επικεντρώνεται ο εκπαιδευτικός στον πολύπλευρο παιδαγωγικό του ρόλο, θα απασχολείται

με πλατφόρμες, ηλεκτρονικούς φακέλους, εκθέσεις και φόρμες. Ακόμα και οι συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων θα υποβαθμιστούν. Δεν θα είναι συνεδριάσεις γόνιμες και ουσιαστικές. Θα είναι ενημερώσεις για το τι ισχύει σε νομικό επίπεδο, παραινέσεις περί «διοικητικών» υποχρεώσεων και προτροπές για το «πώς» πρέπει να σκεφτόμαστε και να λειτουργούμε στο νέο πλαίσιο που προσπαθούν να μας επιβάλλουν.

Αποκαλυπτική της επικίνδυνης ένδειας παιδαγωγικού προσανατολισμού του αυταρχικού κατασκευάσματος του Υ.ΠΑΙ.Θ. αποτελεί η έκθεση της Α.Δ.Ι.Π.Π.Δ.Ε. (που ως θεσμικό της ρόλο έχει τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση) για την αξιολόγηση (Μάρτιος 2017) που, εισηγούμενη τον θεσμό του «κριτικού φίλου» ως ρόλο που πρέπει να αναλάβουν οι σχολικοί σύμβουλοι (τώρα σύμβουλοι εκπαίδευσης) επισημαίνει ότι «...Τον ρόλο του «κριτικού φίλου» στο εκπαιδευτικό σύστημα η Α.Δ.Ι.Π.Π.Δ.Ε. προτείνει να αναλάβει ο Σχολικός Σύμβουλος (Παιδαγωγικής Ευθύνης), ο οποίος εκ της θέσης του, σε πλαίσιο υποστηρικτικής ανατροφοδότησης και υπό την προϋπόθεση αυτού του πλαισίου, μπορεί να λειτουργήσει ως κριτικός φίλος ... ο Σχολικός Σύμβουλος στο συνεχές «εξωτερικός-εσωτερικός» αξιολογητής είναι πλησιέστερα στο «εσωτερικός», στο συνεχές «ανακεφαλαιωτική - διαμορφωτική» αξιολόγηση ο ρόλος του είναι πλησιέστερος στη διαμορφωτική και, τέλος, στο συνεχές «εκ των άνω προς τα κάτω - από τα κάτω προς τα άνω», επίσης, τείνει προς το δεύτερο. Σε αυτά τα τρία είδη συνεχούς, που διαμορφώνουν τη φύση, τον ρόλο και τα λοιπά στοιχεία ταυτότητας της αξιολόγησης, ο Σχολικός Σύμβουλος τοποθετείται σε σημεία που του επιτρέπουν να αναλάβει ρόλο κριτικού φίλου».

Πόσα έτη φωτός μακριά βρίσκεται ο ρόλος που επιφυλάσσει στους Συμβούλους Εκπαίδευσης η πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. από αυτόν που περιγράφεται παραπάνω, από μια αρχή της οποίας τις απόψεις υποτίθεται ότι λαμβάνει σοβαρά υπόψη και με το κωμικοτραγικό δεδομένο ότι ο ιθύνων νους του κειμένου της Α.Δ.Ι.Π.Π.Δ.Ε. του 2017 είναι ο ίδιος που βρίσκεται πίσω από το «έκτρωμα» του 2023...

Αναρωτιόμαστε επίσης:

- ❖ Πώς θα αξιολογήσει κάποιος που δεν έχει πρώτα ο ίδιος αξιολογηθεί;
- ❖ Πώς διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα στην περίπτωση που αξιολογητής και αξιολογούμενος είναι γνωστό ότι σε επόμενες κρίσεις - επιλογές στελεχών θα διεκδικήσουν την ίδια θέση;

- ❖ Πώς μια διαδικασία που θα πρέπει να έχει ως βασικό της στοιχείο τη διαρκή ανατροφοδότηση κινείται σε αυτήν την κατεύθυνση όταν πραγματοποιείται αποσπασματικά κάθε τέσσερα (4) χρόνια;
- ❖ Γιατί η επιμόρφωση χρησιμοποιείται ως ένα είδος «συμμόρφωσης» των «μη ικανοποιητικών» εκπαιδευτικών, όταν θα έπρεπε να είναι ουσιαστική, στοχευμένη και να αφορά ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα, λαμβάνοντας υπόψη στο επίπεδο του στρατηγικού σχεδιασμού και την πρακτική υλοποίηση τις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών που πρέπει να αποτυπώνονται μέσω ενός σταθερού μηχανισμού καταγραφής τους;
- ❖ Ποια πρόβλεψη υπάρχει για τους δόκιμους εκπαιδευτικούς που και μετά τη δεύτερη διετία κριθούν και πάλι «μη ικανοποιητικοί»; Γιατί αρνείται το Υπουργείο να απαντήσει; Μήπως θα συνδεθεί με τιμωρητικές διατάξεις, ακόμη και απόλυσης, του ν.1566/85;
- ❖ Ποιος εγγυάται (σίγουρα όχι η πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ.) ότι εκπαιδευτικοί που (κινούμενοι πάντα κάτω από νόμιμες συνδικαλιστικές αποφάσεις) αντιστρατεύονται με τη στάση τους την πολιτική του Υ.ΠΑΙ.Θ. (ιδιαίτερα στο θέμα της αξιολόγησης) θα αξιολογηθούν αντικειμενικά κι όχι με πολιτική σκοπιμότητα;

Ως Δημοκρατική Ανεξάρτητη Κίνηση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης δεν συμμεριζόμαστε και δεν υιοθετούμε τις μηδενιστικές απόψεις περί «καμίας αξιολόγησης». Μακριά από εμάς ο εκ προοιμίου δογματικός αρνητισμός που δεν μπορεί να είναι συστατικό στοιχείο μιας επιστημονικής και παιδαγωγικής προσέγγισης και στάσης για το θέμα της αξιολόγησης, η οποία, ως θεσμός με παιδαγωγικό πρόσημο και προσανατολισμό, μπορεί να συνδεθεί με θετικά δεδομένα, αφού μπορεί να συμβάλλει στη διαπίστωση ελλείψεων, ανεπαρκειών και δυνατοτήτων και, επομένως, να οδηγήσει σε ανατροφοδότηση, διόρθωση, βελτίωση και πρόοδο. Σε καμία, όμως, περίπτωση δεν αποδεχόμαστε τα αρνητικά δεδομένα που δημιουργεί η χρήση της ως μια απόλυτα ποσοτικοποιημένη διαδικασία ελέγχου, λογοδοσίας, επιβολής μέτρων, κάτι που στην εν λόγω «αξιολόγηση» είναι ορατό δια γυμνού οφθαλμού ότι πρόκειται να συμβεί.

Είναι για την παράταξή μας αυτονόητος ο δρόμος της συνέχισης του αγώνα που δίνουμε ενάντια στις προβλέψεις των νόμων 4692/20 και 4823/21 για το ζήτημα της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας ως προς το

εκπαιδευτικό έργο, αρχικά με την απεργία-αποχή και μετά τις αλληπάλληλες δίκες, με τα ενιαία κείμενα.

Στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα και μπροστά στο επικοινωνιακό προεκλογικό παιχνίδι της πολιτικής ηγεσίας του Υ.ΠΑΙ.Θ. που επιδιώκει έστω και για λίγα 24ωρα και για κάποιες περιπτώσεις εκπαιδευτικών να προχωρήσει σε μια αποσπασματική, μεθοδολογικά έωλη και επιστημονικά απαράδεκτη διαδικασία – παράσταση με τον τίτλο «ατομική αξιολόγηση» εκπαιδευτικών, ο κλάδος οφείλει στην επιστήμη που υπηρετεί και στους μαθητές που διδάσκει, να αντιδράσει δίνοντας το μήνυμα ότι ενάντια στον «τσαρλατανισμό» της κυβέρνησης καταθέτει, για μια ακόμη φορά, υπεύθυνη θέση για την ενίσχυση της δημόσιας εκπαίδευσης.

Το μήνυμα πρέπει να είναι σαφές **«Λέμε όχι στο αντιπαιδαγωγικό – αντιεπιστημονικό τερατούργημα του Υ.ΠΑΙ.Θ.»** και να ενώνει όλους τους εκπαιδευτικούς (ιδιαίτερα τους δόκιμους συναδέλφους που θα έπρεπε να έχουν ήδη μονιμοποιηθεί και είναι αυτή τη στιγμή όμηροι μιας τυχοδιωκτικής πολιτικής) σε ένα ευρύ μέτωπο αληθινής στήριξης του εκπαιδευτικού έργου.

Η αντίδραση θα πρέπει να έχει τη μορφή πολύμορφων δυναμικών κινητοποιήσεων, συντεταγμένου, στοχευμένου και οργανωμένου απεργιακού αγώνα και εκστρατείας υπεύθυνης ενημέρωσης – αφύπνισης της κοινωνίας καθώς και μέτρα αποτροπής της εφαρμογής της διαδικασίας, παρά την πικρή πείρα από τη στάση της Υπουργού Παιδείας, η οποία έχει ήδη προαναγγείλει πως θα σπεύσει να προσφύγει για να κηρυχτούν παράνομες οι, πιθανές, αποφάσεις για απεργία-αποχή, επιβεβαιώνοντας την εγγύτητα των θέσεων, θεάσεων και πρακτικών με το «πνεύμα του επιθεωρητισμού» που φαίνεται να υιοθετεί...

ΟΛΟΙ ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΣΤΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η ΣΤΑΣΗ ΜΑΣ, ΣΤΑΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΣ

ΛΕΜΕ ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΝΕΟΦΥΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΙΣΜΟ

Από τη Δ.Α.Κ.Ε./Π.Ε.